

İŞÇİNİN SESİ

Devrimci Durumda Suçüstü Durumu

Emine Engin

Özlem Özgür'ün *Politika* gazetesinde "Devrimci Durum ve Bunalım" başlıklı bir seri yazısı çıktı. Bu yazılarla Özlem Özgür Leninizmden özgürlüğünü, oportünizme tutsaklığını belgedi. Yazılarda, devrimci durumun hem geçmişte, hem bugün olmadığını göstermek için bin dereden su getiriyor. Su getirdiği dereleri bir bir ele alalım.

1. Özlem Özgür'ün 11 yıldır devrimci durumdan haberi yokmuş!

Özlem Özgür şöyle diyor:

"Demek ki, Türkiye'de 1968 den beri, yani tam 11 yıldır 'Devrimci Durum' yaşanıyor mu da kimsenin haberi olmamış; Şimdi düşünelim: Siz hiç işittiniz mi ki, herhangi bir ülkede bir devrimci durum 11 yıl kalabilmiş olsun? Ve de böyle bir sav ileri sürebilen bir Allah'ın kulu daha var mıdır, bu dünya yüzünde acaba?"

Bu tepeden, bilgiççe sözler kuru gürtlüdür. Özlem Özgür'ün kendi oportünist anlayışını yansıtır. Leninci anlayışla devrimci durumun 11 yıl sürebilmesine ne teorik, ne pratik bir engel yoktur. Ama Özlem Özgür, devrimci durumu "devrim durumu" olarak anladığı için, uzun sürebileceği pek aklına sığmıyor.

Oportünistler canları istediği zaman devrimci durum yerine "devrim durumu" terimini kullanıyorlar. Devrimci durum terimini Rusçadan, İngilizceden, Fransızcadan, Almancadan Türkçeye "devrim durumu" diye çevirmeye gramer olarak bile olanak yoktur. Türkçeye giren bu "devrim durumu" terimi, bir dil sürçmesi değil, kafa sürçmesidir.

"Solcu" diye bilinen yaymevlerinin kitap çevirilerinden Türkçeye giren "devrim durumu" terimini, oportünistler de alıp olduğu gibi kullandılar. Böylece "solcu"larla öзде aynı anlayışa sahip olduklarını gösterdiler. Oysa Leninci devrimci durum anlayışını kavrayan kimse, devrimci durum yerine "devrim durumu" terimini kullanamaz. İkisi farklı anlamlar taşıyor.

Devrimci durumla devrim durumu arasındaki fark, benzetme olduğunu akıldan tutarak söyleyelim, proleter

hegemonyasıyla proleter diktatörlüğü arasındaki fark gibidir. Proleter hegemonyası savaşım süreci içindeki bir olgudur, proleter diktatörlüğü erki ele geçirdikten sonraki bir olgudur. Ortak çok yön taşır, öзде ayrılıklar taşır ama birbiri yerine kullanılmaz. Proleter diktatörlüğü terimini hegemonyayla özdeş kılan bir anlayış, savaşım sürecinde hegemonyayı sağlayamaz. Hegemonya için de diktatörlük koşullarını bekler.

Aynı bunun gibi. Devrimci durum, devrim savaşımı için elverişli nesnel koşullardır. Devrimci durum yerine, neredeyse devrimin kendisi anlamına gelen "devrim durumu" terimini kullanmak, çok önceden ortaya çıkan elverişli nesnel koşullardan devrim için yararlanmayı ertelemektir. Leninizme terstir.

Emperyalizmin Zayıf Halhası Türkiye kitabında Yürükoğlu Yoldaşımız şöyle demişti:

"...devrimci durumu hemen devrim olacakmışcasına anlamaya olanak yoktur. Devrimci durum, kötüleyen ekonomik, toplumsal ve siyasal koşullar altında, yığınlar yeterince örgütlenmiş ve yeterli şiddetle saldırebilirse devrimin olabileceği bir ortamdan başka birşey değildir. Devrimci durumu, her yerde sokak sokak çarpışmaların yürüdüğü, toplumsal yaşamın tümüyle durduğu bir aşama gibi düşünmeyelim. Öyleisi bir durum, 'devrime beş kala' durumudur, devrimci durumun ulus çapında bunalım aşamasıdır."

Devrimci durum yerine 'devrim durumu' terimini sorumsuzca kullanan oportünistler, kavram olarak da devrimci durumu "devrime beş kala" durumuna, ulus çapında bunalıma eşitliyorlar. Özlem Özgür, ne yazık ki bugün onların izindedir. Öyle olduğu için devrimci durumun varlığından haberi olmamış!

Bir kez, Özlem Özgür'ün altını aktardığı "1 Mayıs ve Savaş" adlı konuşma planında Lenin, devrimci durumun "ağır ve sancılı gelişiminden" (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İngilizce basım, c.36, s.326) söz ediyor. Not düşmüş "1900 ile 1905'i karşılaştır" diye. Bu karşılaştırmanın altına da "devrimci belgeler ve devrimci hareketin büyümesi" diye not düşmüş. Yani Lenin, kendi başına bırakılırsa devrimci durumun ağır ve sancılı bir süreç olduğunu, Rusya'da

Bolşeviklerin devrimci belgelerle sınıf savaşımını keskinleştirdiklerini, devrimci durumu olgunlaştırdıklarını söylüyor.

İkincisi, Rusya'da devrimci durum 1905 öncesinde 1901'de, 1917 öncesinde 1913 başlarında başlamıştır. Bolşeviklerin devrimci propaganda ajitasyonu bir yana, her ikisinde de savaşlar devrimci durum sürecini hızlandırmıştır. Birinde Rus-Japon savaşında, ötekisinde, Birinci Dünya Savaşı'nda Rusya'nın yenilgisi devrimci durumu hızla olgunlaştırıcı etki yapmıştır. Yani Rusya'da bir kez 4, ikinci kez 5 yıl süren devrimci durum, Bolşeviklerin devrimci etkisini ve savaşlarda yenilginin getirdiği yıkımın etkilerini çekersek, kavruyla kavruyla çok daha uzun sürede olgunlaşacaktı.

Üçüncüsü, bunun böyle olabileceğini Lenin açıkça da söylüyor:

"1915 Avrupası'nda, aynen 1901 Rusyası'nda olduğu gibi, bir devrimci durumun varlığından en küçük kuşkuyla bile yer yoktur. Proletaryanın burjuvaziye karşı ilk 'belirleyici' savaşımın dört yılda mı, iki yılda mı, on yıl içinde mi, yoksa daha uzun sürede mi yer alacağını söyleyemeyiz. ... Nasıl ki, 1901'de biz, birinci Rus devriminin 'arife'sinin dört yıl süreceğini bilmiyoruz, bugün de bunu bilmiyoruz" (Lenin, c.21, s.398-399).

Yüce Lenin, Özlem Özgür'ün deyimleriyle Allah'ın bu çok değerli kulu, devrimci durumun kaç yıl süreceğinin bilinmeyeceğini açıkça söylüyor.

Dördüncüsü, en çarpıcı bir örnek, koskoca Avrupa kıtasında genel olarak devrimci durumun 1914-1924 arasında 10 yıl sürmüş olmasıdır. 1914-1918 arası Lenin'in bu konuda sürekli uyarıları vardır. 1918 sonrasında Lenin'in önderliğinde Komintern uyarıları sürdüdü. 1922'de Komintern'in Dördüncü Kongresi Avrupa'da durumun nesnel olarak devrimci olmaya devam ettiğini vurguladı. Ancak 1924'le birlikte artık durum değişmeye başladı.

Devrimci durum denen olguyu Leninci içerikliyle anlıyorsak, 11 yıl sürebilmesine teorik olarak hiçbir engel yoktur.

Özlem Özgür 11 yıl devrimci durum sürmez diyor. Biz bugün devrimci propaganda, ajitasyonda anlaşabilirsek, 11 yıldan "ödün" veriz.

Olan olmuş, bugüne bakalım deriz. Gerçekten de önemli olan bugündür. Ne var ki, 11 yılı devrimci durum saymayan oportünist anlayış, bugün de devrimci durumu görevleriyle birlikte reddediyor. Bu anlayışı kurmak için 11 yılın her bir yılı için savaşmak gerekiyor.

2. 12 Mart öncesine ve sonrasına ilişkin kargaşa!

Özlem Özgür 12 Mart öncesini şöyle değerlendiriyor:

"1969'dan itibaren Türkiye ekonomisi, özünde iç ve dış pazar yetersizliği sorununda somutlaşan bir bunalımın içine girdi. Bu bunalım, fazla derinleşmeden ve keskinlikle 'Devrimci Durumun' hiçbir ögesinin oluşmadığı bir ortamda, 12 Mart 1971'de öğrenci hareketleri bahane edilerek noktalandı" (abç).

12 Mart'ı da şöyle değerlendiriyor:

"Diyelim ki, 1968'de 'Devrimci Durum' ortaya çıktı (!) peki, 12 Mart 1971'de olan neydi? 1971, 1972, 1973 ve 1974 yıllarında sermaye sınıfı, Türkiye'yi yönetmekte ciddi bir güçlüğüle karşı karşıya kalmış mıdır? Ve de, bu dört yıl içerisinde, yığınların bırakılmı 'olağanüstü' aktifliğini, 'olağan' aktiflikten bile söz edebilir miyiz? Bırakalım yığın çıkışlarını, salt günlük ekonomik istemler uğruna bile bu dönemde kaç kişi ya da grev hakkını kullanabilmiştir acaba? 1963'den 1970 yılına değin sürekli yükselen 'reel ücretler', bu tarihten itibaren neden gerilemeye başlamıştır?"

Özlem Özgür'e göre, 12 Mart öncesinde devrimci durumun hiçbir ögesi kesinlikle oluşmamış! Oluşsa 12 Mart olmazmış! Ve 12 Mart sonrasında da burjuvazi ülkeyi yönetmede güçlük çekmemiş! Reel ücretler gerilemiş!(?)

Türkiye'ye Leninci bir gözle bakarsak, devrimci durumu doğuran ögelerin "aha 1960'ların başında oluşmaya başladığını" görürüz.

1960'lar Türkiye'de tekelci kapitalizmin egemen olduğu yıllardır. Bu geniş emekçi yığınların yoklaşması demektir. Gelir dağılımı verileri bunu doğruluyor. Aile guruplarının en düşük geliri %20'lik diliminin

toplam gelirden payı 1963'de %4,5'dan 1968'de %3'e düşmüştür. En yüksek geliri %20'lik dilimin payı ise 1963'de %57'den 1968'de %60'a çıkmıştır.

Ayrıca 1960'larda işçi sınıfımızın durumu hiç de Özlem Özgür'ün söylediği gibi değildir. Gerçek ücretlerde 1963-1965 arasında bir artış olmuştur. 1966'da çok küçük bir artıştan sonra, 1967 ve 1968'de gerçek ücretler 1965 düzeyinin de altında kalmıştır. 1960'larda işçi sınıfı üzerindeki sömürü hızla yoğunlaşmıştır, geniş emekçi yığınların sıkıntı ve çilesi artmıştır. Devrimci durumun bu ögesi 1960'larda kendini göstermeye başlamıştır.

Türkiye'nin tekelci kapitalizmi, sirtını emperyalizme dayayarak, ülke ekonomisini çarpıtarak ve aşırı sömürüyle ayağa dikildi. Ancak çarpık ve bağımlı bir temel üzerinde, yüksek kârlarını koruyarak ayakta durabilmesi sömürüyü daha dayoğunlaştırmasını "zorunlu" kılyordu. İşçi sınıfımız bu isteğe sessiz sedasız boyun eğseydi, yalnızca sömürüyü artırma "zorunluluğu" egemen sınıfların güçlüklerini açıklamaz. Ama 1960'larda işçi sınıfı artan sömürüye karşı, özellikle sendikal haklar için savaşımını yükseltti.

Bir yandan bu savaş, öte yandan çarpık ekonominin yapısal sorunlarının, petrol fiyatlarındaki artış gibi durumların sömürüyü daha da artırmayı "zorunlu" kılması, egemen sınıfların ülkeyi yönetme güçlüklerine taban oluşturdu. Aralarındaki çelişkileri azdırdı. 1960'larda devrimci durumun bu ögesinin de oluşmaya başladığını görüyoruz.

1960'larda devrimci durumun ögesinin karşılıklı etkileşim içinde oluştuğunu görüyoruz. Geniş yığınların sıkıntı ve çilesi artıyor. Buna karşı savaşta işçi sınıfı sözcüklük yapıyor. İşçi sınıfının sesini yükseltmesi, sömürüyü daha artırmak isteyen egemen sınıfların işini güçleştiriyor.

1968'e geldiğimizde, 1960'ların başından beri işçi sınıfındaki hareketlenme, tüm emekçileri de harekete geçirmiştir. 1968 dolaylarında tüm toplum kaynamaya başlıyor. Öğrenci, köylü, memur, öğretmen hareketleri yükseliyor. Ve bu, egemen sınıfların ancak sömürüyü artırarak hafifletebilecekleri güçlükleri de azdıyor. 1968'le birlikte Türkiye'de ezilenler eskisi gibi yaşamak istemediklerini açıkça gösteriyorlar. Egemen sınıflar eskisi gibi rahatça yönetme yeteneğini yitirmiş durumdadırlar. Sıkıntı ve çile artmıştır. Ve buna karşı yığınlar olağanüstü bir aktiflik içindedirler.

1968 ve sonrasında, egemen sınıfların yönetimi sürekli ve açıktan ordunun himayesini gerektirmiştir. Militarist kliğin siyasal yaşamdaki rolü aktifleşmiş, CHP içindeki kaynamalar yükselmiştir. Kör total demokratik hakların da budanması için yoğun çaba harcandı başlanmıştır. Demirel durumu "Türkiye bir çıkmaza girmiştir" diyerek o yıllarda açıkça dile getirmiştir.

Özlem Özgür, devrimci durumdan başka birşey, "devrime heş kala" durumunu anlıyor. Ve bunu da yalnızca nesnel bir olgu olarak alıyor. Aynı zamanda, yığın hareketlerinde "devrime heş kala" durumunda beklenebilecek bilinç düzeyi, özel koşulu arıyor. Çünkü 12 Mart öncesinin en önemli eksikliği gelişkin bir öznel ögedir! Hareket Leninci bir önciden yoksun olarak yükseltilile-

ceği önemli bir düzeye yükselmiştir! Özlem Özgür "ya 12 Mart neydi?" diyor. Anlamak güç. Herhalde egemen sınıflar ülkeyi o denli güzel, sorunsuz yönetebiliyorlardı ki ordu baskıları kışkırdılar ve yönetime el koydular!

1968-1971 arasında devrimci durum oluştuğu için 12 Mart geldi. Burjuvazinin eskisi gibi yönetemeliğini en açık biçimde kanıtladı. S. Üstüngel'in, özellikle ordu konusunda oportünist değerlendirmeler taşıyan, ama 12 Mart'ı doğru koyan Türkiye Olayları 1973 adlı broşüründe belirtildiği gibi:

"...12 Mart'ta bir esti bir esti karşı devrim yeli... Sıkıyönetim hükümetleri birbirini ardına yıprandı, paçavraya döndü. Türkiye'de sınıf savaşımı, uzlaşmaz çelişkiler, burjuvazi kampında ayrışma, boğuşma süreci hızlandı, sertleşti".

12 Mart öncesinde devrimci durum varlığı su götürmez bir olgudur. 12 Mart bunun ürünü, karşı-devrimci bir girişimdir. Pekî bu karşı devrimci girişim devrimci durumu kesinîye uğratabilmiş, toplumu "barış"a kavuşturabilmiş midir?

12 Mart öncesinde genel devrimci demokratik bir hareket yükseldi. İşçi sınıfı Marksçı-Leninci bir önciden yoksundu. Devrimci yükseliş, yarattığı tehlike ölçüsünde karşı devrimci bir tepki doğurdu. Bununla bağlı olarak, 12 Mart burjuvazinin ülkeyi yönetemeliğinin bir göstergesiydi ama burjuvazinin kendi iç çelişkilerini yataştırmadı, yönetme güçlüklerini ortadan kaldırdı.

1905 devrimi sonrasındaki karşı-devrim yıllarını Lenin değerlendirirken, "gericiliğin tam egemenliği"nden (Lenin, c.16, s.357) söz ediyor. O dönemde, yeni rejimin biçimi üzerine burjuvazinin kendi içindeki savaşımın ön planda olmadığını söylüyor (Lenin, c.16, s.388). 12 Mart dönemine baktığımız zaman tam tersini görüyoruz. Burjuvazinin iç çelişkilerinin 12 Mart öncesinden de daha çok öne çıktığını görüyoruz. Hükümetlerin gelip gittiğini görüyoruz. Burjuvazi içindeki görüş ayrılıklarının derinleştiğini görüyoruz.

12 Mart döneminde burjuvazinin yönetim güçlükleri tüm şiddetiyle sürdü. Öte yandan işçi sınıfının, emekçi yığınların sıkıntı ve çilesi yoğunlaştı. Kazanımlar geri alındı. Hoşnutsuzluk arttı.

12 Mart'ta azgın bir işkence, terör, arama, tarama uygulandı, ama gericilik yine de tam egemen olamadı. Toplum baskı ile durağan bir manzaraya, "barış"a kavuşturulamadı. Tam tersine uygulanan baskı, hoşnutsuzluğu daha da artırdı. Bu hoşnutsuzluk, bir yandan yapısı gereği yığınlarla bağ kuramayan küçük devrimci gurupların süren eylemlerinde yansdı. Öte yandan yaygın bir pasif direniş gelişti. Devrimci gençlerin kurşunlanmasına, Deniz Gezmişlerin asılışına, en azından milyonlarca ananın duyduğu ve çeşitli biçimlerde gösterdiği tepki akıldardadır.

Bu gibi tepkiler biriktiği, bu birikim başbaşa bir tehlike oluşturduğu ve de kendisi bir karşı-devrim girişimi olmaktan öteye gidemediği için 12 Mart rejimi hızla sulandı. İlk başlarda yığınlarla bağ kuramayan küçük devrimci guruplar, sürdürdükleri savaşımı biriken tepkiye sözcüklük etmeye başladılar. Küçük burjuva devrimci demokratlarının gerçekten yığıtçe verdiği savaşım büyük saygın-

lık kazanmaya başladı. Bunun üzerine liberal burjuvazi biriken tepkiye sözcüklük etme çabasını daha da artırdı. 1973 seçimleri, gittikçe sıkışan patlayıcı madde karşısında açılmak zorunda kalan hava deliğidir.

12 Mart döneminde devrimci durumun iki göstergesi açıkça vardı. Yığın çıkışları ise durakladı. Daha doğrusu, hoşnutsuzluğu yığın çıkışlarında yansıması baskıyla durduruldu. Bu birşey değiştirmez. Bir kez, yığın eylemleri Özlem Özgür'ün sandığı gibi devrimci durum kaçınılmaz bir göstergesi değildir. Devrimci durum özünde toplumun patlayıcı maddeyle dolu olması demektir. Bu patlayıcı maddenin yığın eyleminde yansıyıp yansımayması hem nesnel, hem de öznel koşullarla bağlı bir sorundur. 12 Mart'ta toplumdaki patlayıcı madde boşalmamış, baskı altında tutulmuş, giderek sıkışıp baskıyı hafifletmiştir.

İkincisi, her yükseliş döneminden sonra yaygın çıkışları belli bir nefes alma süresine girer. Bu süre bir yıl, iki yıl bile olabilir. Toplumun yaşamına uzaktan bakıldığında bir-iki yıl çok kısa kalır.

Üçüncüsü, kaldı ki 12 Mart'ta nefes alma süresi "yakından bakıldığında" bile kısa sürdü. Leninci bir öncünü olmayışı, nefes vermeyi geciktirdi. "Başarılı" karşı devrim dönemlerinin en önemli bir özelliği devrimci hareketin erimesidir, devrimci harekete katılmışların devrimciliğinden vazgeçmesidir. 12 Mart döneminde bu olmadı. Devrimci kadrolar ya terörlü yok edildi, ya tutuklandı, ya da dağıtık kaldı. En sol siyasal parti TİP gibi legalist bir parti olduğu, Leninci bir öncü yok olduğu için, devrimciler günün gereklerine uygun savaşım biçimleri çevresinde hemen toparlanamadılar. Yığınlar baskı karşısında hepten dağıtık kaldılar.

Kısacası, 12 Mart, 1968-1971'deki devrimci yükselişin, devrimci durumun doğurduğu karşı-devrimci bir girişimdir. Bu dönemde egemen sınıfların yönetim güçlükleri azalmadı, arttı. Yığınların sıkıntı ve çilesi arttı. Hoşnutsuzluk arttı. Patlayıcı madde birikti ancak yığın eylemlerinde yansımadı. 12 Mart döneminde devrimci durum geriledi ama kesintiyey uğramadı. 1973'le birlikte hareket yeniden yükselmeye başladı. 1975'te ise iyice doğrulmuştu.

3. Özlem Özgür'e göre 1976-1977'de de devrimci durum yoktu!

Özlem Özgür, devrimci durumu dönem dönem çeşitli kulplar bulup reddediyor. Haydî diyelim, Leninci devrimci durum anlayışını derinden kavramadan, tek bir tanımla hareket edilince, yığın savaşlarının düşük olduğu dönemler için "yanılığa" düşüyor. Ama 1971 öncesi ve özellikle 1976-77 yıllarındaki yığın çıkışlarını küçümsemesi, Özlem Özgür'ün Lenin'in klasik tanımına da ters düşüğünü, ona açıkça oportünist bir "yorum" getirdiğini kanıtıyor. Bunun, Sağlam Önder, Ana Halke yazısında Lenin'in devrimci durum tanımına "devrimci süreç" adını takarak açıkça yapmıştı. Özlem Özgür istü örtülü biçimde aynı şeyi yapıyor.

Özlem Özgür şöyle diyor: "Gerçekten de gerek 1 Mayıs 1978'de ve gerekse MESS grevlerinde olduğu gibi, işçi sınıfının

her grevi ve 1 Mayıs çıkışlarının tümü, devrimci durumun bir göstergesi olarak anlamaz. MESS grevleri, yalnızca Türkiye işçi sınıfı açısından değil, dünya işçi sınıfı hareketi açısından da, çok büyük önem taşıyan bir çıkış olsa bile, ki öyledir, yine de, bir devrimci durumun varlığının, yığınların aktifliğinin 'olağanüstü arttığı'nın' bir göstergesi olamaz. Sınıf sendikacılığı ilkelerine tümüyle uygun büyük ve başarılı her grev politik içerikler taşıyan bölseye başarılı bir grev, toplu sözleşme görüşmelerinin uyumsuzlukla sonuçlanması nedeniyle ortaya çıkan ve başarıyla sonuçlanan bu grev, yine de devrimci durumun bir göstergesi, yığınların aktifliğinde 'olağanüstü' bir artış olarak gösterilemez.

"Lenin, 1913 yılında yazdığı 'Devrimci Proletaryanın 1 Mayıs Eylemi' adlı yazısında, devrimci durumun varlığının önemli bir göstergesi olan 'olağanüstü' yığın çıkışlarını, yalnızca başkent için şu tümcülerle dile getiyordu:

"Gerçekten, grevlerin sayısı 250 bine ulaşıyordu. Fakat 1 Mayıs grevlerinin sayısından daha da önemli ve etkileyici olan, işçilerin devrimci sokak gösterileriydi. Başkentinde ve çevresinde devrimci şarkılar söylenen, kızıl bayraklar taşıyan ve devrim diye bağırان işçi yığınları, Çarlığın en keskin hizmetkârlarına bile, savaşımın ciddi olduğunu (...) hissettirdiler.

"Bu yılın 1 Mayıs grevi, Rusya'da son onsekiz ayda yer alan bir dizi grev gibi, devrimci bir karakter taşıyor. Bunlar, sıradan ekonomik grevlerden olduğu kadar, son Belçika grevi gibi anyasal reformlar isteyen politik grevlerden de ayırddılıyorlar..."

"Rus grevlerinin, Avrupa ülkelerindeki, en ileri ülkelerdeki grevlere göre olan muhteşem üstünlüğü, Rus işçilerinin özel niteliklerini ya da yeteneklerini değil, bugünkü Rusya'da varolan özel koşulların, bir devrimci durumun varlığını, bir doğrudan, devrimci durum büyümesini gösteriyor..."

Lenin'i kendiliğinden oportünist görüşlere kalkan etmektedir. Özlem Özgür demek istiyor ki, yığınlar devrim yapacağı diye bağırırsa, dört dörtlük devrimci belgiler yükselirse, o zaman yığın çıkışları devrimci durumun bir göstergesi olabilir! Hem devrimci durum nesnel bir durum deniyor, hem de yığın hareketlerinin bu nesnel durumu yüksek devrimci bilinçle yansıması bekleniyor! Bu kaba bir kendiliğindençiliktir!

Söyle ki: Yaşam felce uğrayacak, yığınlar yüksek bilinç gösterecek, ancak o zaman "devrim durumu" gelecek. "Devrim durumu" gelmeden devrimci propaganda yapmak serüvendir! Ama devrimci propaganda yapmadan da yığınlar yüksek bilinç gösterebilir!

İşte oportünizmin "devrim durumu öğretisi", bu yoldan devrimci durumu belirsiz bir geleceğe atar. Bunun da adını devrimci süreç takar! Oportünistlerin devrimci süreç dediği devrimci propaganda, yani 'serüvencilik' yapmadan bekleme sürecidir. Hep devrimci durum öğeleri oluşur durur. Ama devrimci propaganda yapılmadığı için beklenen yüksek

bilinçli yığınsal eylemler, bu öge bir türlü oluşmaz! "Devrim durumu" da bir türlü gelmez!

Özlem Özgür bu kendiliğindenci oportünist görüşleri Lenin'den alıntı ardına gizlemeye çalışıyor. Oysa Leninizme göre, devrimci durum devrimci propagandanın yığınların deneyleriyle beslendiği, taban bulduğu bir nesnel ortamdır. Devrimci durum var demek için yüksek devrimci bilinç gerekmez ama yığınlar devrimci bilinç vererek devrimci durum olgunlaştırılır. Bunu yapan varsa, devrimci durum yığınların devrimci bilinçli eylemlerini de içinde barındırır.

Özlem Özgür Lenin alıntısıyla Lenin'i çarpıtıyor. Bir kez, 1913'de devrimci durumun daha ilk başlarında Rusya'da devrimci belgeler yükselmişse, bu 1901-1907, özellikle 1905-1907 arasında Rus işçi sınıfının Bolşeviklerden aldığı budanmamış devrimci bilinçle bağlıdır. Bolşevikler daha 1901'de "silâhli ayaklanma" gibi, bizim oportünistleri titretecek belgeleri Rus işçi sınıfını eğittiler.

İkincisi, aynı makedale Lenin 1913'de işçi sınıfının yüksek bilinçle ortaya çıkışının 1905'le bağlı olduğunu söylüyor. 1901'de devrimci durum başladığında hiç de devrimci belgeler kendiliğinden yükselmedi. Ve Bolşevikler kendiliğinden yükselmeyeceğini de ekonomistlere karşı savasta yeterince açık ettiler. Devrimci durumda yığınların hareketliliği artar ama bu hareketliliği doludizgin devrimci belgelerle donatmak, komünistlerin görevidir!

Üçüncüsü, Rus işçi sınıfının 1913'deki durumunu, Bolşevik bilinçin bunda etkisini bir yana bırakalım. O alıntıda Lenin'in söylediği birçok şey Türkiye için de geçerlidir. Türkiye'deki birçok grev de Avrupa'daki bir dizi ekonomik grevden, anayasal reformlar için siyasal genel grevden bile üstündür. Ve bu da Türkiye işçi sınıfının özel niteliklerinden değil, Türkiye'nin durumundan gelir.

Siyasal hareket, burjuva sınıfı ve devleti taraf alan hareket demektir. Türkiye'deki birçok grevde işçi sınıfımız jandarmayla, polisle çatışıyor. 15-16 Haziran'da sel gibi akıyor, parlamentoyu işletmiyor. DGM direnişinde öyle. Hem istemlerini devlete yöneliyor, hem de o istemler için devletin silâhli güçlerine karşı proleter yöntemlerle savaşıyor. Uzun yıllardır grevler, işçi hareketleri sık sık siyasal ve yöntemleriyle de devrimci bir karakter kazanıyor.

Yalnızca yöntemleriyle de değil. "İşçiyiz güçlüyüz, devrimlerde öncüyüz", "üreten biziz yöneten de biz olacağız" gibi belgeler sendika gazetelerinde bile görüldü. 1 Mayıs'ta "bütün ülkelerin işçileri birlesini" "Savaşsız sömürsüz bir dünya" gibi belgeler altında, kızıl bayraklarla dolu, devrimci türkülerle inleyen alanlarda yüzbinlerin toplanması bir rastlantı değildi. MESS grevinde fabrikaların önlerinde asılı "ileri demokratik devrim", "yaşasın proleter enternasyonalizmi" gibi belgeler, grevci işçilerin uzun süre gösterdiği özveri, grevle gösterilen dayanışma hep devrimci nitelik taşıyordu.

Oportünizm baktığı her yerde uzlaşma, reform görüyor. Toplu sözleşmelere takındığı tutumu tüm geçmiş savaşlara karşı da takınıyor. "Büyük siyaset" havalarında grevleri, sendikal savaşları küçümserken, gerçek grevlerin, işçi hareketlerinin kazandı-ğı devrimci niteliği burun bükiyor.

Özlem Özgür'ü, onun bilinçsiz diye küçümsediği, ama gerçekte devrimci bir nitelik taşıyan eylemlere katılmış işçilerle karşılaştırarak, diyebilirdik ki onlardan çok gerilerdedir.

4. 11 yıldır devrimci durumu görmeyen bugün de göremez!

Geliyoruz bugünlere! Özlem Özgür şöyle diyor:

"...ekonomik, sosyal ve siyasal bunalımların giderek derinleşmesi ve kalcılığı, kaçınılmaz olarak bir 'Devrimci Durumun' öğelerini de oluşturmaya başladı...

"Kaldı ki, 'Türkiye'de devrimci durum vardır' yargısında bulunan kimse de, ilgili broşürün bir yerinde, 'MESS grevleri ve 1 Mayıs 1978'den bu yana yığın çıkışlarında belirli bir duraklamanın ortaya çıkışı kimseyi aldatmasın' derken, kendinin 'devrimci durum vardır' yargısınıla açıklanan çelişimi olumuyor mu!"

Biz acaba neden yığın çıkışlarındaki göreceli duraksamayı gözlerimizle gördüğümüz ve açıkça da söylediğimiz halde devrimci durum var diyoruz?

Devrimci durumun en nesnel, en baş göstergesi yığın eylemleridir. Ama yığın eylemlerinde göreceli duraklama, hatta hiç kabarmamanın olmaması bile devrimci durum yok demesi değildir. Devrimci durum öзде toplumun patlayıcı maddeyle, elektrikli atmosferle dolu olmasıdır. Bunun yığın çıkışlarında yeterince yansıyıp yansımaması, öznel-nesnel çok çeşitli koşullarla bağlıdır.

Hemen Lenin'den örnekler verelim. 1915'de Lenin Avrupa için şöyle diyor:

"Önceki önderlerinin belki de onda dokuzu burjuvaziden yana dönen proleter yığınlar, bir şovenizm seli içinde ve sıkıyönetimin, savaş sansürünün baskısı altında kendilerini *dağınık ve aciz* buldular. Ama nesnel, savaşın yarattığı devrimci durum yayılıyor ve gelişiyor ve de kaçınılmaz olarak devrimci duygular doğuyor. En iyi ve en sınıf bilinçli tüm proleterleri yoğunuyor ve aydınlatıyor. Yığınların psikolojisinde ani bir değişiklik yalnızca olanaklı değil, giderek daha çok olası oluyor" (Lenin, c.21, s.257-258) (abç).

Görüyoruz ki, değil yığın eylemleri, tam tersine bir dağınıklık var. Yığınların psikolojisinde henüz devrimci bir yöneliş yok. Ama Lenin devrimci durumdaki söz ediyor. Savaşın yarattığı yıkıma ve hükümetlerin güçlüklerine bakıyor. Yığın eylemlerinin olmayışını yığınların devrimci önciden yoksun kalışına bağlıyor.

Lenin 1916'da, devrimci durumun yokluğunu kamtlamak için yığınların kuzu kuzu savaşa gittiğini, bitkin tükenmiş olduğunu ileri süren Kautskilere şöyle söylüyor:

"Baş engel, sınıf bilinçli işçilerin bir kesiminin sosyal emperyalistlere ve sosyal pasifistlere olan inancıdır. Bugünün ana görevi bu eğilimlere, fikirlere, siyaset yöntemlerine olan inancı yoketmektir.

"Böyle bir girişimin, geniş yığınların psikolojisi açısından denetli sonuç verici olduğu, ancak her yerde, hem de en kararlı ve enerjik bir biçimde bu yönden

ajitasyon, propaganda yürüterek kamtlanabilir. Artan yığın hoşnutsuzluğunun her türlü devrimci belirtilerine... en' içten ve tutkulu destek vererek kamtlanabilir" (Lenin, c.23, s.211-212).

Lenin, 1914'de başlıyor, yıl 1918 daha hâlâ devrimci durum konusıyla uğraşıyor. 1914'te savaşla devrimci durum geldi mi gelmedi mi diye soruyor ve sorunun yanıtını döneK Kautski'ye şöyle açıklıyor:

"Ekonomik veriler bir yanıt sağlıyor: Her yerde savaşın yarattığı kitle ve yıkım devrimci durum anlamına gelir. Siyasal veriler de bir yanıt sağlıyor: 1915'ten beri tüm ülkelerde eski ve çürümüş sosyalist partiler için bir bölünme süreci, proleter yığınların sosyal şovenist yöneticilerden sola, devrimci fikir ve duygulara, devrimci yöneticilere doğru *hopuş* süreci gözleniyor" (Lenin, c.28, s.289-290).

Böylece görüyoruz ki Lenin, yığınların sıkıntı ve çilesini, hükümetlerin yönetme güçlüklerini artıran ekonomik koşulların başlıbaşına bile devrimci durum anlamına geldiğini söylüyor. Bu anlayışla 1917'de "Avrupa'da var olan mezarlık durgunluğu bizi aldatmasın. Avrupa devrimine gebe dir" (Lenin, c.23, s.253) diyor.

Sağlam önder de "Türkiye devrimine gebe dir" diyor. Özlem Özgür de nihai hesaplaşma Kaf Dağı'nın arında değildi diyor. Ama onlar başka bir dilden söylüyorlar. Lenin başka bir dilden diyor, patlayıcı madde varsa, mezarlık durgunluğuna bile devrimci durum dediği için söylüyor. Devrimci propaganda, ajitasyon gereğini vurguluyor. Oportünistler ise devrimci propaganda, ajitasyonu rafa kaldırmak, ertelemeK için bir parmak bal çalıyorlar, o kadar.

Lenin'in söylediklerinin ışığında, Türkiye için ne sonuçlar çıkarabiliriz?

12 Mart'ta yığın çıkışlarındaki duraklamayı çok daha iyi anlarız. Yığınlar sıkıyönetimin baskısı altında, devrimci bir önciden yoksun, dağınık ve aciz kaldılar. Bu nedenle yığın eylemleri durakladı ama devrimci durum kesintiye uğramadı.

Lenin'in söylediklerinin ışığında, son birbuçuk yılı da çok iyi anlarız. Bu süre içinde yığın çıkışlarında göreceli bir duraklama oldu. Bir kez 1976-1978 arasındaki yoğun yığın eylemlerinden sonra, özellikle uzun Maden-İş greviden sonra bu çok doğal bir nefes almadır. Bu bir yana, son birbuçuk yılda yığınlar devrimci propaganda, ajitasyondan yoksun kaldı, liberal burjuvazinin etkisine açık bırakıldı.

Son birbuçuk yılda devrimci durum burjuva ve oportünist reformizmin altında belli ölçüde gömülü kaldı. Aynı sürede akıl almaz bir ekonomik çöküntü yaşandı. Pahalılık, işsizlik, yokluk akıl almaz boyutlara ulaştı. Gerçek ücretler, emekçilerin gerçek gelirleri düdüden bugüne, bugünden yarına düştü, düşüyor. Karın tokluğu bile tehlikeye girdi. Bu dev çöküntünün kaçınılmaz olarak yığınlarda yarattığı devrimci duygular bir yandan burjuva reformizmi uyuturken, öte yandan faşistlerin ve sıkıyönetimin terörü bindirildi. Oportünizm ise devrimci propagandayı seriyen, devrimci eylemi provakasyon diye gördü. Böylece yığın çıkışlarında geçici ve göreceli bir duraklama görüldü.

İşçi sınıfımız içinde yoğun bir

devrimci birikim oldu. Bu birikimin eyleme dönüşmesi kendiliğindenlik düzeyinde bile engellendi.

Öte yandan olan eylemlere de Lenin'in dediği içten destek verilmedi. Soda işçileri yüzlerce kilometre yürüdüler, başlıbaşına devrimci nitelik taşıyan büyük bir özveri gösterdiler. Oportünistler bu eyleme de "ekonomik" diye burun büktüler. Eylem "ekonomik" değildi. Ankara'ya yürüyüşler hükümete yürüyüşlerdir. Siyasaldır. Devrimci niteliği en içten destek vererek, devrimci propaganda, ajitasyonla geliştirilecekken, küçümseme yoluyla eylem sendikal düzeye hapsedildi. CHP sayılarına teslim edildi.

Oportünistler kendiliğinden çıkışları küçümseme yoluyla boğuyorlar. Devrimci ajitasyon, propagandayla hazırlayarak devrimci eylem koymaya gelince onda da yoklar. "Fabrikalar kalemizdir" belgisine "sendikalar kalemizdir" diye yanastılar. Bu yüzden hem sendikalar kale yapamadılar, hem hareketi sendikal düzeyde boğdular.

Kula fabrikasında işgal oldu. Polis panzerlerle saldırdı. Ancak bu yoldan işgali karabilirdi. 400 işçi gözaltına alındı. Kula işçilerine dayanışma eylemleriyle en aktif desteği vermek kendine devrimci diyen her işçinin, her gencin, her örgütün boyun borcudur. İşçiler hakları ve yiğitçe savaştılar. İşçi sınıfımızın devrimci psikolojisini açıkça ortaya koyan bir olay oldu. Bu psikolojinin eyleme dönüşmesine baş engel devrimci durumun yokluğu değil, oportünizmdir.

Oportünistler herşeyi *komplot mantığıyla* değerlendiriyor. "CIA'nın güdümündeki terör örgütleri", "bir avuç kıskırtma ajan" vb. 1978'de 1000'den çok kişi öldürüldü. 1979'da çok daha fazla. Devrimci durum olmayan bir ülkede, patlayıcı maddeyle dolu olmayan bir toplumda "kıskırtma" bu denli tutar mı? Tutmaz. Bu burjuva sosyolojisinin bile en basit kuralıdır. Burjuvazi bile bunları hesaba katıyor da plan kuruyor.

Oportünistler daha hâlâ teröre toplumsal bir olgu olarak bakmıyorlar. Nedenlerini sel kapalı kapılar ardında arıyorlar. Terörü kıskırtma planları kapalı kapılar ardında olabilir ama bunca yaygınlığın nedeni toplumdur. Devrimci durumdur. Doğru devrimci propaganda eksikliğinden, yığınların hareketliliği, kendini, insanların birer barut fiçisine dönmeleli, kavgalar, terör gibi çarpık hareketlilikle gösteriyor.

Yığın çıkışlarında, birbuçuk yıllık bir göreceli gerileme, hiçbir şey değildir. Bu da başlıbaşına bir deneyim olmuştur. 1978 öncesinin yorgunluğuna geçmiş, taze öfke birikmiştir. Devrimci durum vardır ve son birbuçuk yılda daha olgunlaşmıştır. Ege men sınıfların yönetme güçlükleri kat kat artmıştır. Sıkıyönetim ve son hükümet bunalımı bunun en açık örneğidir. Yıkıcı ekonomik çöküntü yığınların artan çile ve sıkıntısının, artan sıkıntı ve çile de değil yaşanmaz, dayanılmaz koşulların göstergesidir. Ve yığınlar arasında 1978'den çok daha derin kızgınlık, patlayıcı madde vardır.

Öte yandan TKP içindeki savaş, bilinçli işçilerin, militanların oportünizmden kopuş süreci, Leninici çizgini tüm Türkiye devrimci hareketi içinde topladığı sempati, Lenin'in dediği gibi devrimci durumun önemli bir göstergesidir.

Devrimci durum, yığınların devrimci propaganda, ajitasyona açık oldukları bir dönemdir. Devrimci propaganda her zaman gereklidir. Ama yığınların yoğun deneyimleriyle beslendiği zaman sonuç alıcı olur. İşte devrimci durum oluşuklarının keskin olduğu, yığınların yoğun deneyimden geçtiği bir dönem olduğu için devrimci propaganda can alıcı önem taşır. Öyle ki Lenin, devrimci duruma yer yer propaganda dönemi diyor. Ve yığınların devrimci propagandaya yanıt vermesi de başlıbaşına devrimci durumun bir göstergesi oluyor.

Yine Özlem Özgür'ün o bilgilç sözlerine dönersek, diyebiliriz ki *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye* kitabının Türkiye yayın tarihinde rekor denecek bir düzeyde dağılması ve her kitabın en az on el değişirmesi, lime lime yeniden yeniden okunması yığınların Leninci ideolojiye, devrimci propagandaya değil alıcılıklarının, susamışlıklarının bir göstergesidir.

İşçinin Sesi'ne gelen yüzlerce mektup, gazetenin elden ele kapışılmasını kimsenin kara kaşı, gözü için değildi, Leninci ideolojiye susamışlığın bir göstergesidir.

İşçinin Sesi'ne en çok mektup genç işçilerden ve liseli gençlerden geliyor. Bu mektuplar bir gerçeği gösteriyor. Bolşevik ideoloji en dinamik, burjuva düzenine en az bulaşmış kesimlerden başlayarak ortalık sanıyor. Genç işçi yoldaşlar bu ideolojiden aldıkları güçle Özlem Özgür'ün yazılarını yanıtlar yağdırıyorlar. Ve öyle yanıtlar ki, Özlem Özgür gibilerinin çok çok gerilerde kaldığını en güçlü biçimde kanıtıyor.

5. Evet, artık devrimci durumu tartışmak bile terstir!

Özlem Özgür'den uzun bir alıntı daha alalım:

"İşçi sınıfının politik hareketi, varolan durumun gerçekçi bir değerlendirilmesinden kalkarak bir yandan faşist tehlikeyi geriletmek, demokrasinin sınırlarını genişletmek için var gücüyle savaşıyor, öbür yandan da, bu savaşımlı, devrim için sürdürülen savaşımla aynı potada birleştiriyor. O, ne sağ oportünistlerin yaptığı gibi, güncel görevleri, devrim için sürdürülen savaşımdan koparıyor, ne de 'sol' oportünistlerin yaptığı gibi, güncel görevleri atıyor..."

"Soruyu yineleyelim: Türkiye'nin içinde bulunduğu durum bir devrimci durum, hem de olgunlaşmakta olan bir devrimci durum olarak değerlendirilebilir mi? Türkiye'de bir devrimci durumun varlığı ya da yokluğu konusunda herhangi bir tartışmanın olduğu söylenebilir mi? Daha açığı, devrimci durumun varlığı ya da yokluğu tartışılabilir mi? Ve de 'devrimci durum' değerlendirilmesini kim ve ne zaman yapar?"

"Söyleyelim. Bir kere Türkiye işçi sınıfı hareketi içinde, bir 'devrimci durum' var mı, yok mu biçiminde anlamış bir tartışma kesinlikle yoktur ve olamaz da... Çünkü, devrimci durum tartışılmaz, tartışılmaz. Dünyanın hiçbir yerinde, hiçbir döneminde, böyle bir tartışma görülmedi... Nedendir acaba? ...

"Neden mi, devrimci durum

tartışılmaz? Şundan: Devrimci durum, öyle bir olgudur ki, tüm öğeleriyle oluştuğu ve olgunlaşmaya başladığı zaman, herkeşe kendisini kabul ettirir. Ve onun, bütün öğeleriyle oluşup olgunlaşmaya başladığını da değerlendirebilecek olan, yalnızca ve yalnızca 'yığınların nabzını sürekli elinde tutan' işçi sınıfının politik hareketidir. Başka kimse değil..."

Bu sözler ne diyelim? Gülelim mi ağlayalım mı? Bunlar, Menşevizmin bile karikatürüdür.

Devrimci durum tartışılmaz! Aynen Kautskiler de böyle demişler. Lenin onlarla dört yılı aşkın, sürekli tartışmış. Devrimci durum devrimci taktik getirir diye yıllarca uğraşmış. Komintern bu olguyu kabullenmiş. 1924'de devrimci durum bitmiş. Daha sonra, Stalin'in 1928 yılı sonunda Almanya Komünist Partisi içindeki sağ oportünistler ve ortacılarla tartışması var. Onlar Almanya'da devrimci durumun yaklaşma olduğunu reddediyorlardı. Stalin, onların *parti içinde sosyal demokrasinin ajanı olduklarını* söylüyor (Stalin, *Toplu Yapılar*, İngilizce basım, c.11, s.312, 322).

Ardından Stalin'in SBKP'nin ve Komintern'in Buharin'e karşı savaşı var. Savaş odaklarından biri Avrupa'da devrimci durumun yaklaşmakta olup olmadığı konusudur. Buharin devrimci durumun yaklaşmasını reddetti (Stalin, c.12, s.23). Stalin bu konuda doğru tutum almanın partilerin taktik çizgileri açısından can alıcı önemini vurguladı.

Özlem Özgür, dünyanın hiçbir yerinde böyle bir tartışma görülmedi derken ya düpedüz yalan söylüyor, ya da büyük bir cahillik yapıyor. Her ikisi de aynı derecede sorumsuzluktur.

Şimdi şu "güncel görevler" sorusuna bakalım. Özlem Özgür, partinin sağ oportünistler gibi yapmadığını, güncel görevler, yani reformlar için savaşı devrim için savaştan koparmadığını söylüyor. Devrimci durumda en güncel görev devrim için savaştır. Devrimci propaganda, ajitasyon, örgütlenme eylem yapmaktır. Reformlar bunun *yan ürünü* olur.

İşte bunu deyince Kautskiler de Lenin'i güncel görevleri atlamakla suçuyorlar. Lenin şöyle diyor:

"Reformistler, proletaryanın sosyalist devrimi destekleyerek, popülarize ederek ve hazırlayarak bizim için 'pratik' yönünü 'gözden kaçırdığımızı', reformlar kazanma şansımızı 'kaybettığımızı' öne sürüyorlar.

"Hem sosyal sovenistler, hem de artık sokak gösterilerini bile 'serüveni' diye reddeden Kautski destekçileri arasında yaygın bu sav, baştan sona bilime aykırı, temelden yanlış bir burjuva yalıdır..."

"...Yalnızca burjuva reformizmi sorunu şöyle koyar: Ya devrimin yadsınması ve de bu reformlar demektir, ya da hiç reform kazanmamak.

"Oysa dünya tarihinin deneyleri ... bize tam tersini öğretiyor: Ya devrimci sınıf savaşımlı, ki reformlar bunun her zaman yan ürünüdür . ya da hiç reformlar kazanamamaktır" (Lenin, c.23, s.212-213).

İşte böyle. Özlem Özgür sücüstü yakalandı. Parti sağ oportünizm yapıyor diye söylediği, partinin reformizme battığını kanıtıyor. "Güncel

sorunlar" için savaşı devrimci savaşa bağlamanın tek yolu devrimci savaştır. Bugünkü Türkiye'de faşizmi geriletmeyi güncel sorun diye getirip koydun mu, reformist olursun ve faşizmi de geriletemezsin.

Parti reformist mi değil mi? Bu sorunun yanıtı Türkiye'de devrimci durum var mı yok mu sorusunun yanıtıyla bağlıdır. Bir ülkede devrimci durum *yaklaşmaktaysa* bile parti devrimci taktiklere geçer. Barışçıl dönemlerde devrimci taktiğin kendisi reformcu biçimler alır. Devrimci durum yaklaşırkenki kaynama döneminde başlayarak taktikler devrimci nitelik alır.

Eğer Özlem Özgür, partinin reformizmi yapmadığını kanıtlayacaksa, Türkiye'nin *barışçıl* bir dönem yaşadığını da kanıtlamak zorundadır. Çünkü devrimci durumun ilk iki ögesi oluştu, üçüncüyü bekliyoruz saksatası sökmeyiz. O zaman en azından, devrimci propaganda, ajitasyonun temeli var demektir, üçüncü ögeyi de sen devrimci propagandayla oluşturmayı çalış derler.

Görüyoruz, "devrimci durum tartışılmaz" demek birşeyi çözümüyor. Sorun devrimci görevleri yerine getirme sorunudur. Ve bu sorunu çözmek zorundayız. Özlem Özgür sorunların ve çözümlerin tekeline kurmuş. İşçi sınıfı partisi bilir, yapar eder diyor. Bu bir devrimciye yakışmayan tutumdur. Biz neyiz? Devrimin sorunları, en "küçük" parti üyesine, sempaticana kadar her militanın sorunudur. Militan, yoluna baş koyduğu, uğrunda can vermeye hazır olduğu "sorun"la ilgilenmeyecek mi?

Özlem Özgür'ün *Politika* gazetesinde yazdığı bu tutarsız yazılar, sorunlarla ilgilenmenin ne denli önemli olduğunu gösteriyor. İşçi sınıfımızın bilinci, milyonların işçi sınıfımızla bağlı yazgısı söz konusudur. TKP'nin tepesini tutanlar, yığınların değil, liberal burjuvazinin nabzını sayıyorlar. Tüm bilinçli işçilere, militanlara tarihsel sorumluluk düşüyor.

Oportünizm, "devrim durumu öğretisi" diye bir türküt tutturmuş. Devrimci durumda başa geçen devrimci görevleri erteliyor. Lenin'in bir benzetmesi gibi, (Lenin, c.10, s.351) top ayağın gelince oynayan futbolcular gibi bekliyor.

Yürükoğlu Yoldaşımız *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye* kitabında şöyle diyor:

"Dünyada kapitalizmin içinde bulunduğu genel aşamaya ve Türkiye kapitalizminin gelişme özelliklerine bağlı olarak uzun bir tarihsel dönem içinde ağır ağır işlen koşullar yurdumuzda devrimci duruma varmıştır. Oportünistler bu gerçeği yadsımaya çabalyorlar. ("sol"cular içine her zaman devrimci durumdu) Onlar Kautski'nin, devrimci durumun varlığına inanmak için devrim olmasını beklemesi gibi olayları dışardan izliyorlar. Devrim patladığında devrimci durumun varlığına inancak, tekrar devrimci olacak ve 'hizmet götürmek' için saflara koşacaklar! Ama bunu, günün görevlerinden yan çizen tüm kariyeristler, sosyalizm 'memurları', fırsatçılar da yapacak.

"Devrim olsa da olmasa da, bugün devrimci durumun varlığı nesnel bir gerçekliktir. Ve devrimin gerçekleştirilmesi, giderek artan oranda devrimcilerin bilinçli hazırlığına, işçi sınıfı ve

emekçileri 'son kavga'ya hazırlayabilmelerine bağlıdır" (*Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye*, 4. basım, s.130-131).

Oportünistler bu hazırlık görevinde sınıfta kaldılar. Bilinçli işçilerin, militanların, devrimcilerin gerisinde kaldılar. Özlem Özgür'ün yazıları bunu bir kez daha kanıtıyor.

Sözümüzü Lenin'den bitirelim: "Sosyalist proletaryanın taktiklerinin, devrimci durum varken ve devrimci durum yokken aynı olamayacağı Marksizmin ABC'sidir."

"Kautski ... Bolşevikler 'her zaman şiddetin ve iradenin mutlak üstünlüğüne inandılar' gibi sözlerle kaçamak yapmaya çalışıyor. Böylece devrimci durum konusunu açmaktan kendi kaçışını, utanç verici kaçışını *örtbas etmek* için, yalnızca tepeden ve boş bir söz geliyor."

"Devrimci durum gerçekte geldi mi gelmedi mi? Kautski bu soruyu da soramadı. Ekonomik veriler bir yanıt sağlıyor: ...Siyasal veriler de bir yanıt sağlıyor..."

"Yalnızca devrimden korkan, ona ihanet eden bir kişi bu verileri göremezdi."

"Avrupa'da devrimci durum varken, devrimci taktiklerin özgül nitelikleri ne olmalıydı? Dönek olunca Kautski, bir Marksist için zorunlu olan bu soruyu sormadı. Kautski tipik bir küçük burjuva, bir ukalâ, cahil bir köylü gibi tartışıyor. 'Genel bir Avrupa devrimi' başladı mı başlamadı mı? Başlamışsa o zaman da devrimci olmaya hazır!..."

"Devrim başlamamışsa o zaman Kautski devrimci sırt çevirecektir! Kautski şu doğruyanılamamanın en küçük belirtisini bile göstermiyor: Ukalâdan ve küçük burjuvadan devrimci Marksistleri ayıran, onun, eğitimsiz yığınlarla olgunlaşmakta olan devrimin gerekliliğini *öğütme*, bunun kazanılmazlığını *kanıtlama*, devrimin yararlarını halka *açıklama* ve proletaryayı, tüm çalışan ve sömürülen halkı devrimci hazırlama yeteneğidir."

"Şaydamanlar açıkça, kabaca, sinsice ve çoğu zaman bencil güdülerle proletaryaya ihanet ettiler ve burjuvazinin yanına geçtiler. Kautski ve Longue destekleyicileri de aynı şeyi yaptılar. Yalnızca onlar ikircimli bir biçimde ve duraklamalarla, o anda kimin daha güçlü olduğuna arada yan gözle ödelek bakışlar atarak yaptılar. Savaş boyunca tüm yazılarında Kautski, devrimci ruhu besleyip körükleyeceği yerde *söndürdü*."

"Bolşeviklerin taktikleri doğrudu. Yalnızca onlar enternasyonalist taktiklerdi çünkü... Avrupa'da devrimci durumun doğru *değerlendirmesine* dayanıyordu. Yalnızca onlar enternasyonalist taktiklerdi. çünkü *tüm ülkelerde* devrimin gelişmesi, desteklenmesi ve canlandırılması için, tek bir ülkede yapılabilecek herşeyi yaptılar" (Lenin, c.28, s.289-292).

Özgür Özlemler, Sağlam Önderler Kautskilerin çok daha çapsız, kötü kopyeleridir.